

Arhitecții și administrația publică

conf. dr. arh. Șerban Țigănaș

Conf. dr. arh. Șerban Țigănaș

ARENA Construcțiilor mi-a transmis interesul pentru a rediscuta subiectul implicării arhitecților în administrația publică locală. Este într-adevăr o problemă recurentă în practica arhitecturii, care ia din când în când elanuri diferite. Momentele de "boom" sau cele de criză atrag sau resping arhitecții spre sau din funcții publice. Vârsta și experiențele sunt, de asemenea, cele care conduc spre un stil de viață care evită înrolarea în poziții la stat sau, din contră, oferă un alt tip de satisfacție profesională. Înainte de a încerca să răspund mai precis întrebării legate de reticența arhitecților de a lucra în administrațiile publice vreau să fac un comentariu legat de dorința tinerilor care studiază arhitectura să devină arhitecți. Definiția însăși a acestei profesii este legată de a fi un creator, un lider și un artist identificat cu ceea ce ai realizat. Nu o să găsim nicăieri o definiție sau explicație legată de arhitect, care îl prezintă ca cel care lucrează pentru societate din poziția de, cum spunem noi, "bugetar". Speranța și visul oricărui tânăr care pășește

spre această profesie definită ca liberală este aceea de a se manifesta, mai devreme sau mai târziu, dar nu prea târziu, ca arhitect – autor al unor proiecte remarcabile, construite și apreciate de cei care le utilizează.

În timp această dorință, aproape unanimă la momentul începuturilor, se nuanțează fie consolidându-se pentru cei care se regăsesc în perioada formării ca arhitecți, fie orientându-se spre conștiința drumului lung către experiență și personalitate profesională distinctă, către lucrul în echipă și co-creație, sau chiar către vocația civică.

Lucrând cu studenții îmi dau seama că până la a ajunge un arhitect interesat să își dedice cariera administrației publice, un tânăr trece prin transformări volitive gradate, uneori lungi și nu neapărat ușor de suportat și că o astfel de opțiune depinde de mai mulți factori, printre care și cel al propriei structuri de personalitate.

Ordinul Arhitecților din România a inițiat și realizat în 2022 un studiu extrem de interesant și oportun, care răspunde foarte bine întrebării din discuția de astăzi. Se numește "Arhitecții în administrația publică locală" și îi are ca autori și contributori pe Maria Trifon, Claudiu Salanță, Alina Bratu, Diana Marin, Daniela Miheț, Alex Răuță și Ionuț Pițurescu. Aceștia sunt poate cei mai nimeriți să studieze și să interpreteze rezultatele obținute cu metodele specifice sondajelor de opinii, folosind și experiențele personale directe ale celor care lucrează în administrație. Vă recomand parcurgerea acestui studiu care răspunde perfect și cu nuanțe temei pe care o discutăm. Veți găsi studiul pe site-ul internet al OAR, alături de multe alte scrieri importante pentru explicarea fenomenelor actuale ale construirii. Acesta este motivul pentru care comentariile mele vor fi de această dată scurte și sper, explicative.

Deficitul de prezență a arhitecților din pozițiile disponibile pentru ei în administrațiile publice

locale este cunoscut și așa spune constant de decenii. Necesitatea prezenței arhitecților în diferite poziții de conducere, de execuție sau consiliere în administrații este incontestabilă și a fost confirmată de studiul citat, ca fiind percepută ca atare de marea majoritate a arhitecților chestionați.

Pe de altă parte, percepția asupra practicilor administrațiilor publice din România în legătură cu construirea, respectiv avizarea, aprobarea și autorizarea construcțiilor este una tot covârșitor majoritar negativă.

Cum să mediezi între aceste două extreme, o nevoie incontestabilă și o percepție foarte proastă a mediului și condițiilor de implicare? O parte din răspunsuri vin tocmai de la arhitecții din administrație care au contribuit la acest studiu și pe care i-am enumerat mai sus. Aș spune, însă, cu o anumită amărăciune că ei sunt doar excepții.

Claudiu Salanță explică elocvent, cu argumente bazate pe propria carieră care a atins deja o notorietate privind rezultatele sale ca arhitect șef al județului Cluj, cât de importantă și generoasă este misiunea pe care o are.

Alina-Alisa Bratu, arhitect șef la sectorul 2 din București, vorbește subtil și pragmatic de nevoia de solidaritate între arhitecții care practică profesia proiectând și cei din administrația publică.

Diana Marin, arhitect șef la municipiul Bacău, descrie consistent specificitatea mediului administrativ și decalajul dintre formarea arhitecților în facultate și realitățile din practica din serviciul public.

Diana Miheț, arhitect șef la Târgu Mureș, ne spune care sunt avantajele colaborărilor asociative în care sunt implicați arhitecții din administrație. Alex Răuță, cel care a coordonat din partea OAR acest studiu, atinge problemele relațiilor existente, posibile și necesare dintre arhitecții din practică și cei din administrație. El punctează rolul Ordinului în medierea

■ **Percepția proastă asupra administrației și condițiilor de lucru pentru arhitecții de acolo este cauzată de ingerințele politice care limitează independența profesionistului, propriile opțiuni, transpunerea viziunii și, nu în ultimul rând, asumarea de responsabilități morale.**

■ Nu e o surpriză faptul că un profesionist autentic nu concepe să lucreze fără a beneficia de libertatea propriilor opinii profesionale, în condiții neimprovizate, fără presiuni coruptive și impuneri.

constructivă dintre aceste două categorii foarte importante, indicând și posibilitățile de continuare a studiului. Tot Alex Răuță transpune o discuție de tip masă rotundă, pe subiectul participării arhitecților la administrația publică, la care am avut onoarea să particip alături de Bogdan Suditu, Claudiu Salanță, Andreea Tache, Claudia Pamfil, sub moderarea lui Alexandru Găvozdea.

Revenind la miezul studiului propriu zis, în care Maria Trifon interpretează grafic și literar rezultatele obținute, aș transmite aici doar câteva elemente.

Arhitecții sunt împărțiți între cei mai mulți, care nu sunt interesați sau nu se văd (poate încă) în administrația publică, cei care iau în considerare implicarea lor posibilă în anumite condiții, motivându-și opțiunea, mai puțini și cei care sunt în administrația publică și își transmit punctele de vedere din propria experiență.

Concluziile sunt, așa cum menționam și la început, încărcate de contradicții, dar și de un anumit optimism, evident reținut, legat de posibilitățile de a contribui ca arhitect și ca om la bunăstarea comunității prin calitatea mediului construit.

Percepția proastă asupra administrației și condițiilor de lucru pentru arhitecții de acolo este

cauzată de ingerințele politice care limitează independența profesionistului, propriile opțiuni, transpunerea viziunii și, nu în ultimul rând, asumarea de responsabilități morale.

Poziția de instrument manipulat politic și încărcat cu responsabilități corupte îi îndepărtează în mod clar pe cei mai mulți.

Bineînțeles că nu toate administrațiile sunt la fel și astfel aflăm că există trei elemente importante pentru cei care își doresc să se implice. Cel mai intens indicat este posibilitatea arhitectului din administrație de a se implica în comunitate, ceea ce pentru mulți este o direcție onorabilă și dezirabilă. Stabilitatea financiară pe care ți-o oferă o astfel de poziție și care este pentru oricine un factor important în opțiunea de carieră, este constatată și recunoscută. Posibilitatea de

a influența politicile locale și calitatea construcțiilor este, de asemenea, un argument recunoscut de optimiști.

Nu e o surpriză faptul că un profesionist autentic nu concepe să lucreze fără a beneficia de libertatea propriilor opinii profesionale, în condiții neimprovizate, fără presiuni coruptive și impuneri. Acest aspect nu cred că a fost luat în considerare de către guvernanți atunci când au propus tot felul de soluții, criticate de arhitecți și de opinia publică, pentru a ocupa multe posturi de arhitecți șefi vacante. Îmi apare deosebit de important să înțelegem cât de mare este nevoia de arhitecți buni în administrație, pentru societate, nu doar atunci când el există și nu este substituit de un altul, cu o altă specializare. Citiți studiul, e relevant. ■

- Știri, articole, analize
- Servicii de informare
- Conferințe seminarii, mese rotunde
- Identificare potențiali parteneri de afaceri

Cele mai importante informații din construcții și piața imobiliară

www.arenaconstructiilor.ro